

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2018/3127
Karar No : 2019/4094

DAVACI : Tolgay DÖGER
Kazak Kahve Mevkii, No:219 Kardeşköy/AYDIN

DAVALI : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Üniversiteler Mah., 1598. Cad., No:9 Çankaya/ANKARA

VEKİLİ : Av. Ü. Duygu BATUR - Aynı adreste

DAVANIN KONUSU :

Yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) indirimi sonrasında birlikte hareket ederek fiyat artışına gittikleri ve mal arzını kısıtıkları iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine yapılan ön araştırma sonucunda, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin olarak verilen 24/06/2009 tarih ve 09-30/637-150 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

Otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin uyumlu eylemlerle rekabeti engelleyici şekilde mal arzını kısıp fiyatı yükselttikleri, koordinasyonu kanıtlayan maillerin bulunduğu, otomotiv firmalarının ÖTV indirimi sonrasında mallarına art arda zam yapmalarının anlaşma ve uyumlu eylem niteliğinde olduğu, pazardaki teşebbüslerin döviz kurlarında artış nedeniyle otomobil fiyatlarına zam yaptıkları iddiasının gerçeği yansıtmadığı, yeterli ve gerekli araştırma yapılmadan, eksik inceleme sonucunda karar verildiği, şikâyetin reddinden sonra Kurul'un kendiyile çelişerek re'sen soruşturma açtığı, yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin ÖTV indirimi sonrasında birlikte hareket ederek fiyat artışına gittikleri ve mal arzını kısıtladıklarının sabit olduğu, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

DAVALININ SAVUNMASI :

Yeni binek otomobil ve hafif ticari araç pazarında arzın kısıtlanması ve fiyatın belirlenmesi konusunda uyumlu eylem, anlaşma veya koordinasyona yönelik davranışa rastlanmadığı, Kurul'un elde edilen bulgular üzerine soruşturmayı doğru istikamete çevirmek amacıyla ilk ön araştırmayı kapatıp, daha sonra ele geçen belgeler ve ortaya çıkan delillerle dosyayı ıslah ederek yeni bir ön araştırma sonucunda soruşturma açılmasına karar verdiği, amacın hasıl olduğu, soruşturma sonucunda ciddi cezalar verildiği, Kurul'un hatasını telafi etmek veya yanlış bir karardan dönmek amacıyla soruşturma açmadığı, yalnızca yeni ortaya çıkan delillerle dosyayı ıslah ettiği, davanın konusuz kaldığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ AHMET ASYA'NIN DÜŞÜNCESİ :

Dava konusu işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2018/3127
Karar No : 2019/4094

DANIŞTAY SAVCISI MEHMET KARAOĞLU'NUN DÜŞÜNCESİ :

Yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin ÖTV indirimi sonrasında birlikte hareket ederek fiyat artışına gittikleri ve mal arzını kısıtıkları iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine yapılan ön araştırma sonucunda, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin olarak verilen 24/06/2009 günlü, 09-30/637-150 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan davada; yapılan ön araştırma sonucu, teşebbüslerin stok, ihracat, satış ve ithalat verilerinin, arzı kontrol etmek için ortak hareket ettikleri iddiasını doğrulayacak nitelikte olmadığı, diğer taraftan, yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüsler hakkında yürütülen önaraştırma sürecinde yapılan yerinde incelemelerde, firmalar arasında, ÖTV indirimi sonrasında arzı kontrol ederek rekabeti engellemeye, kısıtlamaya ve bozmaya yönelik herhangi bir anlaşmanın ya da uyumlu eylemin varlığının tespit edilemediği; paralel fiyat artışları iddiasına ilişkin olarak ise, teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı koordinasyonu gösterir herhangi bir iletişime veya bilgi paylaşımına rastlanmadığı; elde edilen bilgi ve açıklamalar çerçevesinde, şikâyet konusu davranışın teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı herhangi bir anlaşma ya da uyumlu eylemden kaynaklandığına dair ciddi ve yeterli delil bulunmadığı anlaşıldığından, şikâyetin reddi yönünde verilen dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmadığı; davacının diğer iddialarının ise yerinde görülmediği; öte yandan, dava konusu Kurul kararından sonra, otomotiv pazarında faaliyet gösteren çeşitli teşebbüslerin ticari sır niteliğindeki stok, hedef ve satış stratejisine ve toplantı ve/veya kişisel iletişim yoluyla fiyat stratejisine ilişkin bilgilerin paylaşımına yönelik görüşmelerinin saptandığı ve bu durumun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiğinden bahisle yapılan soruşturma sonucunda verilen Rekabet Kurulu'nun 18/04/2011 günlü, 11-24/464-139 sayılı kararıyla, pazardaki pek çok teşebbüse idarî para cezası verildiği gerekçesiyle davanın reddine ilişkin olarak verilen Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 18.12.2012 tarih ve E:2009/6980, K:2012/3887 sayılı kararının; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 18.01.2016 günlü ve E:2013/2449, K:2016/7 sayılı kararıyla; yürütülen önaraştırma sürecinde yapılan yerinde incelemeler sırasında, önaraştırma kapsamında bulunan 12 teşebbüsün üyesi olduğu Otomotiv Distribütörleri Derneği'nde pazar araştırma uzmanı olarak çalışan ve üyeler ile Dernek arasında iletişimi sağlayan kişinin bilgisayarından elde edilen e-posta örneklerinde, üyelerden alınan bilgilerle derlenen raporların paylaşıldığı, marka bazında binek otomobil ve ticari araç filo satışlarının, il bazında binek otomobil ve ticari araç satışı verilerinin ve marka bazında olmamak üzere, toplam binek otomobil pazar ve hafif ticari araç pazar tahminleri ile Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Grup Başkanlığı'nın talebi üzerine alınan stok bilgilerinin araç tipine göre dağılımını içeren tablonun bulunduğu, yine, 20/05/2009 tarihinde teşebbüslerden birinde yapılan yerinde inceleme sırasında, çeşitli pozisyonlarda bulunan kişilerin bilgisayarından elde edilen 27/10/2008, 19/12/2008, 20/02/2009, 01/04/2009 tarihli e-postalardan, rakip teşebbüslerin, fiyat üretim ve satış konularında geleceğe ilişkin bir kısım bilgi ve tahminlerini paylaştığı, 14/04/2009 tarihli e-postada ise, "Sanayi Bakanlığı tüm

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2018/3127
Karar No : 2019/4094

bayilerimizi Ankara'da dolaşiyor. Avukatlarımızla görüşüp tek bir ağız yapıp bir yol haritası çizelim bence...Avukatlar bize yol gösterebilirler. Bundan sonra sıra Rekabet Kurulu'na gelecektir. İş ciddi boyutlara gidebilir..." ifadesi gibi teşebbüslerin, şikâyet konusu hususlarda anlaşma ve uyumlu eylem içinde olduklarına dair şüpheli durumların tespit edildiği, bu çerçevede, belirtilen bu bilgi ve belgeler doğrultusunda, firmaların ÖTV indirimi sonrasında, birlikte hareket ederek mal arzını kısıtladıkları ve fiyat artışına gidip gitmediklerinin açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, Rekabet Kurulu tarafından alınan dava konusu kararla, soruşturma açılmamasına ve şikâyetin reddine karar verildiği, bununla birlikte, aynı toplantıda alınan 9-20/405-M sayılı Kurul kararıyla, aynı belgeler esas alınarak, uyuşmazlık konusu ön araştırma kapsamında bulunan 12 teşebbüsün de üyesi olduğu Otomotiv Distribütörleri Derneği ile Otomotiv Sanayi Derneği üyesi olan 19 teşebbüs hakkında, Dernek çatısı altında çeşitli toplantılarda bir araya gelerek, geleceğe ilişkin fiyat, üretim, satış gibi bilgi ve tahminlerini paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerine yönelik olarak önaraştırma açılmasına karar verildiği, sonrasında yürütülen soruşturma aşamasında dört teşebbüsün daha sürece dahil edildiği ve nihayetinde soruşturma sırasında elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda verilen 18/04/2011 günlü, 11-24/464-139 sayılı Kurul kararıyla, ihlal iddiası yerinde görülerek 15 teşebbüse para cezası verildiği, uyuşmazlık konusu ön araştırma kapsamında yapılan yerinde incelemeler sırasında elde edilen bu bilgi ve belgeler dikkate alınarak, yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin, şikâyet konusu davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin açık bir şekilde ortaya konulması için soruşturma açılması gerekirken, şikâyet konusu iddiaları doğrular nitelikte bilgi ve belge bulunmadığından bahisle, soruşturma açılmaması yönünde karar verilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle bozulması nedeniyle dosya incelendi.

Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerle Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun anılan bozma kararında belirtilen hususların birlikte incelenmesinden dava konusu işlemden hukuka uyarlık bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu işlemin iptaline karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Dairemizin 18/12/2012 tarih ve E:2009/6980, K:2012/3887 sayılı davanın reddine yönelik kararının Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 18/01/2016 tarih ve E:2013/2449, K:2016/7 sayılı kararıyla bozulması üzerine işin gereği yeniden görüşüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

Yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) indirimi sonrasında birlikte hareket ederek fiyat artışına gittikleri ve mal

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2018/3127

Karar No : 2019/4094

arzını kısıtları iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine yapılan ön araştırma sonucunda, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin olarak verilen 24/06/2009 tarih ve 09-30/637-150 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmektedir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Dairemizin 18/12/2012 tarih ve E:2009/6980, K:2012/3887 sayılı davanın reddi yolundaki kararına yönelik olarak davacı tarafından temyiz isteminde bulunduğu, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 18/01/2016 tarih ve E:2013/2449, K:2016/7 sayılı kararı ile;

"...Dosyanın incelenmesinden; yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin, Bakanlar Kurulu'nun, 16/03/2009 günlü, 27171 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi Oranlarının Belirlenmesine İlişkin Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Kararı" uyarınca yapılan ÖTV indirimini sonrasında birlikte hareket ederek fiyat artışına gittikleri ve mal arzını kısıtları iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine Kurul tarafından yapılan ön araştırma sonucu düzenlenen raporun ve dosyanın birlikte değerlendirilmesi sonucu verilen dava konusu karar ile, yapılan önaraştırma sırasında şikâyete konu firmaların arzı kontrol etmek için ortak hareket ettikleri iddiasını doğrulayacak veya paralel fiyat artışlarına ilişkin olarak teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı koordinasyonu gösterir herhangi bir iletişime veya bilgi paylaşımına rastlanmadığı, bu çerçevede şikâyet konusu davranışların teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı herhangi bir anlaşma ya da uyumlu eylemden kaynaklandığına dair ciddi ve yeterli belge ve bulgular bulunmadığı kanaatine varıldığından bahisle, şikâyet konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetlerin reddine karar verildiği anlaşılmış ise de, yürütülen önaraştırma sürecinde yapılan yerinde incelemeler sırasında, önaraştırma kapsamında bulunan 12 teşebbüsün üyesi olduğu Otomotiv Distribütörleri Derneği'nde pazar araştırma uzmanı olarak çalışan ve üyeler ile Dernek arasında iletişimi sağlayan kişinin bilgisayarından elde edilen e-posta örneklerinde, üyelerden alınan bilgilerle derlenen raporların paylaşıldığı, marka bazında binek otomobil ve ticari araç filo satışlarının, il bazında binek otomobil ve ticari araç satışı verilerinin ve marka bazında olmamak üzere, toplam binek otomobil pazar ve hafif ticari araç pazar tahminleri ile Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Grup Başkanlığı'nın talebi üzerine alınan stok bilgilerinin araç tipine göre dağılımını içeren tablonun bulunduğu, yine, 20/05/2009 tarihinde teşebbüslerden birinde yapılan yerinde inceleme sırasında, çeşitli pozisyonlarda bulunan kişilerin bilgisayarından elde edilen 27/10/2008, 19/12/2008, 20/02/2009, 01/04/2009 tarihli e-postalardan, rakip teşebbüslerin, fiyat üretim ve satış konularında geleceğe ilişkin bir kısım bilgi ve tahminlerini paylaştığı, 14/04/2009 tarihli e-postada ise, "Sanayi Bakanlığı tüm bayilerimizi Ankara'da dolaşiyor. Avukatlarımızla görüşüp tek bir ağız yapıp bir yol haritası çizelim bence...Avukatlar bize yol gösterebilirler. Bundan sonra sıra Rekabet Kurulu'na gelecektir. İş ciddi boyutlara gidebilir..." ifadesi gibi teşebbüslerin, şikâyet konusu hususlarda

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2018/3127
Karar No : 2019/4094

anlaşma ve uyumlu eylem içinde olduklarına dair şüpheli durumların tespit edildiği, bu çerçevede, belirtilen bu bilgi ve belgeler doğrultusunda, firmaların ÖTV indirimi sonrasında, birlikte hareket ederek mal arzını kısıtladıkları ve fiyat artışına gidip gitmediklerinin açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, Rekabet Kurulu tarafından alınan dava konusu kararlar, soruşturma açılmamasına ve şikâyetin reddine karar verildiği, bununla birlikte, aynı toplantıda alınan 9-20/405-M sayılı Kurul kararıyla, aynı belgeler esas alınarak, uyuşmazlık konusu ön araştırma kapsamında bulunan 12 teşebbüsün de üyesi olduğu Otomotiv Distribütörleri Derneği ile Otomotiv Sanayi Derneği üyesi olan 19 teşebbüs hakkında, Dernek çatısı altında çeşitli toplantılarda bir araya gelerek, geleceğe ilişkin fiyat, üretim, satış gibi bilgi ve tahminlerini paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerine yönelik olarak önaraştırma açılmasına karar verildiği, sonrasında yürütülen soruşturma aşamasında dört teşebbüsün daha sürece dahil edildiği ve nihayetinde soruşturma sırasında elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda verilen 18/04/2011 günlü, 11-24/464-139 sayılı Kurul kararıyla, ihlal iddiası yerinde görülerek 15 teşebbüse para cezası verildiği anlaşılmaktadır.

Görüldüğü üzere, Rekabet Kurulunca, uyuşmazlık konusu süreç sonucu alınan dava konusu karar ile, aynı günlü toplantıda verilen Kurul kararı ile başlatılan yeni bir önaraştırma ve daha sonrasında rekabet ihlali tespiti yapılarak idari para cezası verilmesi ile neticelenen soruşturma sürecine dayanak alınan bilgi ve belgeler arasında esasen bir farklılık bulunmadığı açıktır.

Bu durumda, uyuşmazlık konusu ön araştırma kapsamında yapılan yerinde incelemeler sırasında elde edilen bu bilgi ve belgeler dikkate alınarak, yeni binek otomobil ve hafif ticari araç üreticisi ve dağıtıcısı teşebbüslerin, şikâyet konusu davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin açık bir şekilde ortaya konulması için soruşturma açılması gerekirken, şikâyet konusu iddiaları doğrular nitelikte bilgi ve belge bulunmadığından bahisle, soruşturma açılmaması yönünde karar verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır." gerekçesiyle davacının temyiz isteminin kabul edilerek Dairemizin anılan kararının bozulmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 46. maddesinin birinci fıkrasında, Danıştay dava dairelerinin nihaî kararlarının Danıştay'da temyiz edilebileceği; 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 38. maddesinde, İdari Dava Daireleri Kurulu'nun, idari dava dairelerinden ilk derece mahkemesi olarak verilen kararları temyizen inceleyeceği; 2577 sayılı Kanun'un 49/4. ve 50. maddelerinde, Danıştay dava dairelerine ısrar imkânı tanınmayıp, Danıştay İdari ve Vergi Dava Daireleri Kurulları kararlarına uyulmasının zorunlu olduğu kurala bağlanmıştır.

Aktarılan kanun hükümlerine göre, Danıştay dava dairelerince ilk derece mahkemesi olarak verilen kararların Danıştay İdari ve Vergi Dava Daireleri Kurullarınca bozulması hâlinde Danıştay dava dairelerine ısrar imkânı tanınmadığından, bozma kararına uyularak İdari Dava Daireleri Kurulu kararında belirtilen gerekçelerle dava konusu Kurul kararının iptaline karar verilmesi gerekmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2018/3127
Karar No : 2019/4094

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Dava konusu 24/06/2009 tarih ve 09-30/637-150 sayılı Rekabet Kurulu kararının **İPTALİNE,**

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen davacı tarafından yapılan toplam 345,65 -TL ilk derece ve temyiz yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

3. Ayrıntısı aşağıda gösterilen davalı idare tarafından yapılan 120,80-TL karar düzeltme yargılama giderinin davalı idare üzerinde bırakılmasına,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra taraflara iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 04/12/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Zümrüt	Süleyman Hilmi	Fatih Mehmet	Tayyibe	Ali
ÖDEN	AYDIN	ALKIŞ	KAYCIOĞLU	ÖZGÜR

İLK DERECE

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	: 23,90-TL
Karar Harcı	: 32,30-TL
Posta Gideri	: 92,00-TL
TOPLAM	: 148,20-TL

TEMYİZ YARGILAMA GİDERLERİ :

Temyiz Başvuru Harcı	: 119,00-TL
Temyiz Karar Harcı	: 50,45-TL
Posta Gideri	: 28,00-TL
TOPLAM	: 197,45-TL

KARAR DÜZELTME

YARGILAMA GİDERLERİ :

Karar Düzeltme Harcı	: 60,80-TL
Posta Gideri	: 60,00-TL
TOPLAM	: 120,80-TL